

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen maandelijks over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters (links), van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns (rechts), verbonden aan de Universiteit Gent, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Vaginale bloeding

Snel afhechten of afklemmen van bloeding levensnoodzakelijk

Een melkveehouder belde onlangs met de vraag of de dierenarts dringend langs kon komen. Hij had een koe geholpen bij het kalven. Voor het verlossen van het kalf had hij een behoorlijke trekkracht moeten uitoefenen bij het afkalfproces. Na afloop was een hevige bloeding uit de vagina van de koe zichtbaar waarop de veehouder zo snel mogelijk zijn dierenarts contacteerde. Op verzoek van de veehouder ben ik onmiddellijk naar het bedrijf toe gereden. Bij aankomst trof ik de veehouder bij de koe aan. Hij stond zelf met zijn hand in de vagina het gescheurde bloedvat klem te houden. Gelukkig maar, want in de tijd dat ik onderweg was naar het bedrijf kan een koe onder deze omstandigheden al snel heel veel bloed verliezen of zelfs uitbloeden. Meteen nam ik het van de veehouder

over. De wond in de vagina heb ik zo snel mogelijk afgehecht, een moeilijke opdracht omdat dergelijke wonden blind genaaid moeten worden. Omdat de veehouder tijdig kon ingrijpen had de koe niet al te veel bloed verloren, waardoor een bloedtransfusie niet nodig was.

Na het slagen van de ingreep kreeg het dier nog enkele dagen antibiotica toegevend. Een dergelijke nabehandeling is van belang bij een ingescheurde vagina. Het voorkomt infectie van kneuzingen die ontstaan zijn als gevolg van het trekken tijdens het geboorteprocess. Na afloop van de antibioticabehandeling is de betreffende melkkoe goed hersteld.

*Jef Laureyns,
dierenarts te Merelbeke*

De encyclopedie vaginale bloeding

Een vaginale bloeding komt vooral voor bij vaarzen. Een te vette conditie bij afkalven vormt naast een te snel verloop van het afkalfproces een extra risicofactor. Bij een geforceerd geboorteverloop zonder voldoende voorbereiding wordt het geboortekanaal onvoldoende opgerekt, waardoor een beschadiging of kneuzing van de vagina van de koe gemakkelijker kan plaatsvinden.

Bij sommige vaarzen is tussenkomst bij het kalven noodzakelijk.

In eerste instantie wordt het geboortekanaal manueel opgerekt. Wanneer het oprekken niet meer vordert en de vagina nog steeds onvoldoende ontsluiting vertoont, is het beter de dierenarts te contacteren. In dat geval zal hij een keizersnede of episiotomie toepassen. Dit laatste is een insnijding van de vulva zodat het kalf gemakkelijker verlost kan worden. Er ontstaat ook een bloeding die echter sneller en eenvoudiger hersteld kan worden. Door deze gecontroleerde insnijding zal de koe sneller genezen en treedt er minder productieverlies op. Ook een inscheuring van de vulva van buitenaf moet gehecht worden om infectie van het geboortekanaal te voorkomen.

Wanneer het dier te veel bloed heeft ver-

loren kan een bloedtransfusie uitkomst bieden. Ook bij vaginale bloedingen van kleinere bloedvaten is een bloedtransfusie soms nodig. Opvoelen van dergelijke koeien is uit den boze, aangezien daarvoor een gestelpde bloeding opnieuw kan beginnen.

Om vaginale bloedingen te voorkomen mogen koeien niet te vet en niet geforceerd afkalven. Voldoende oprekken van het geboortekanaal met goed ontsmette handen luidt de boodschap, alsook het gebruik van veel glijmiddel. Wanneer een vaginale bloeding alsnog optreedt, moet de dierenarts onmiddellijk gewaarschuwd worden en kan de veehouder het beste de wond afklemmen of afhechten.

